

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

NHL Stenden
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1080
8900 CB LEEUWARDEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
28161469
Uw brief van
8 april 2021

Datum 20 mei 2021
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo Associate degree Participatie en
Buurtontwikkeling

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geachte,

Met uw brief van 8 april 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 12 april 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo Associate degree-opleiding Participatie en Buurtontwikkeling als deeltijd bekostigde opleiding te verzorgen in Leeuwarden.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 mei 2021, kenmerk 2021/033, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo Associate degree-opleiding Participatie en Buurtontwikkeling als deeltijd bekostigde opleiding te verzorgen in Leeuwarden.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe

opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor één toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

28161469

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding NHL Stenden Hogeschool Deeltijd hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling Leeuwarden	2021/033	10/05/2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 12/04/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van NHL Stenden Hogeschool om de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling als bekostigde opleiding te verzorgen te Leeuwarden (brief van 08/04/2021). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De aanvraag is tegelijk ingediend met een identiek dossier van de aanvrager voor een nevenvestiging van de voorgenomen opleiding in Emmen (2021/034). Eveneens is er afzonderlijk door de Hanzehogeschool Groningen een vrijwel identiek dossier ingediend voor een hbo Associate degree opleiding Participatie en Buurtontwikkeling in Groningen (2021/032). Deze aanvragen zijn gezamenlijk in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van NHL Stenden Hogeschool om de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling als bekostigde opleiding te Leeuwarden te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling in Leeuwarden aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel

Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding richt zich op het opleiden van professionals die een bijdrage kunnen leveren aan de vitaliteit van buurten door mensen met elkaar te verbinden. Hierbij wordt aandacht besteed aan vraagstukken rond woonbaarheid, armoede, gezondheid en veiligheid. De opleiding benadert deze problemen op zowel operationeel als op beleidsniveau.

De opleiding is toegankelijk voor professionals met een mbo-4 opleiding die werkzaam zijn in het sociaal domein. Wie geen toereikende vooropleiding heeft gevolgd en bij aanvang van de opleiding ouder is dan 21 jaar kan deelnemen aan de toelatingstoets 21+.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen werken als buurtontwikkelaars die kunnen helpen bij het vitaliseren en leefbaar maken van buurten, wijken en stadsdelen en het vergroten van burgerparticipatie in deze leefomgeving.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op het arbeidsmarktonderzoek 'Eindrapport Doelmatigheidsonderzoek voor een Associate degree opleiding Participatie en Buurtontwikkeling - Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool' (2021) van EXPHO en Tien Organisatieadvies. De aanvrager en de Hanzehogeschool Groningen hebben gezamenlijk een doelmatigheidsonderzoek laten uitvoeren naar de voorgenomen opleiding voor de locaties Leeuwarden, Emmen en Groningen. De commissie heeft de bron bij de beoordeling van de onderhavige aanvraag betrokken voor zover deze ziet op de voorgenomen opleiding in Leeuwarden. De aanvrager bespreekt de volgende bronnen die in het arbeidsmarktonderzoek naar voren komen in het dossier: de prognoses voor opleidingstypen, beroepsgroepen en bedrijfssectoren zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, het factsheet 'Sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang: Factsheet arbeidsmarkt' (2020) van het UWV, het factsheet 'Arbeidsmarkt zorg en welzijn Friesland' (2020) van Zorgplein Noord, interviews met 23 werkgevers, de kwantitatieve scholingsvraag bij deze respondenten en een enquête onder 36 andere werkgevers. De aanvrager heeft tevens acht intentieverklaringen van werkveldpartijen aan het dossier toegevoegd.

De aanvrager beschouwt vijf opleidingstypen die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als verwant aan de voorgenomen opleiding Participatie en Buurtontwikkeling, zijnde het opleidingstype mbo-4 gezondheidszorg en welzijn, het opleidingstype mbo-4 sociaal en maatschappelijk werk, het opleidingstype bachelor zorg en onderwijs, het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk en het opleidingstype bachelor maatschappelijk werk. De commissie laat de opleidingstypes op het mbo-4 niveau buiten beschouwing omdat het ROA in haar opleidingsindeling Associate degrees heeft ondergebracht bij de hbo en wo bacheloropleidingen. De commissie acht het overkoepelende opleidingstype bachelor zorg en onderwijs en het daaronder vallende opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk onvoldoende verwant omdat hierin de opleidingen in meerdere niet-verwante opleidingstypen worden meegewogen. De opleidingen in dit cluster leiden hun studenten op voor een substantieel andere banenmarkt dan de voorgenomen opleiding. De commissie neemt daarom deze opleidingstypes niet mee in de onderstaande overweging.

De commissie beschouwt de prognose van het specifieke opleidingstype bachelor maatschappelijk werk waar de aanvrager zich op beroept als relevant omdat de verwante Associate degree-opleidingen Sociaal Werk en Social Work hierin zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de

toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor maatschappelijk werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Totaal		Gem.	Typering
			Aantal	% 6 jr.	jaarlijks %	
> > Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		6800	8	1.3	hoog
> > Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte vervangingsvraag tot 2024		14600	18	2.8	gemiddeld
> > Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2024		21400	26	3.9	gemiddeld
> > Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		18600	23	3.5	gemiddeld
> > Bachelor - maatschappelijk werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.99				groot
> > Bachelor - maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.99				goed

Bron: ROA AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht de beroepsgroep maatschappelijk werkers relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding sommige beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen, waaronder de beroepen maatschappelijk werkers en specialistische sociale hulpverleners. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep maatschappelijk werkers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Totaal		Gem.	Typering
			Aantal	% 6 jr.	jaarlijks %	
Maatschappelijk werkers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		5800	8	1.4	hoog
Maatschappelijk werkers	verwachte vervangingsvraag tot 2024		10000	14	2.3	gemiddeld
Maatschappelijk werkers	verwachte baanopeningen tot 2024		15800	23	3.5	gemiddeld
Maatschappelijk werkers	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.851				groot

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie de beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding sommige beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen, waaronder de beroepen sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Gem.		Typering
				Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		44600	19	2.9	erg hoog
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte vervangingsvraag tot 2024		27000	11	1.8	laag
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte baanopeningen tot 2024		71500	30	4.5	hoog
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.841				groot

Bron: ROA AIS

De aanvrager verwijst daarnaast naar de regionale uitbreidingsvraag tot 2024 per bedrijfssector in de arbeidsmarktregio Friesland voor de bedrijfssectoren zorg en welzijn. De commissie acht de bedrijfssector zorg niet relevant voor de voorgenomen opleiding omdat deze organisaties in de gezondheidszorg zoals medische praktijken, maar geen organisaties waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voor zouden kunnen werken omvat. De bedrijfssector welzijn omvat wel organisaties waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voor zouden kunnen werken. In de regio Friesland wordt in de sector welzijn de komende 6 jaar een uitbreidingsvraag van 12% geprognosticeerd, met een gemiddelde jaarlijkse vraag van 1,9%.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de opleidingstypen, beroepsgroepen en regionale bedrijfssectoren die relevant zijn voor de onderhavige opleiding blijken geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Participatie en Buurtontwikkeling.

Aan de hand van het factsheet 'Sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang: Factsheet arbeidsmarkt' (2020) van het UWV stelt de aanvrager dat er komende jaren een aanzienlijke krapte ontstaat op de arbeidsmarkt voor deze sector. De commissie merkt op dat de voorgenomen opleiding voornamelijk aansluit op de branches sociaal werk en jeugdzorg. Het factsheet geeft aan dat de arbeidsmarkt sinds 2015 licht gegroeid is en dat medio 2019 ongeveer de helft van de vacatures op nationaal niveau moeilijk vervulbaar is. De commissie merkt echter ook op dat het factsheet aangeeft dat er nog steeds veel sociaal werkers werkloos zijn en dat er wordt gesteld dat er sprake zou kunnen zijn van een mismatch waarbij niet iedere maatschappelijk of sociaal werker is toegerust voor de nieuwe manier van werken. Het is voor de commissie niet duidelijk of afgestudeerden toegerust zijn voor deze nieuwe manier van werken. De commissie is van mening dat deze bron enige positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager beroept zich vervolgens op het factsheet 'Arbeidsmarkt zorg en welzijn Friesland' (2020) van Zorgplein Noord. Hieruit blijkt dat tussen het tweede kwartaal van 2018 en het tweede kwartaal van 2019 het aantal medewerkers in de sector zorg en welzijn met 2400 is gestegen. Dit is een groei van 4,7%. De commissie merkt wel op dat van alle werknemers in het tweede kwartaal van 2019 slechts 3400 werknemers (6%) tot de beroepsgroepen jeugdzorg en sociaal werk behoren. Verder wordt er gesteld dat er in 2019 in totaal 3678 vacatures van Friese organisaties op de vacaturewebsite van Zorgplein Noord hebben gestaan. De commissie merkt op dat 102 van deze vacatures relevant zijn voor de beroepsgroep sociaal werk. De commissie merkt echter ook op dat er in de beroepsgroep maatschappelijk werk en dienstverlening (hbo-6) een overschot van ongeveer 90 medewerkers wordt verwacht in 2022. De commissie is daarom van mening dat deze bron geen blijik geeft van een regionale behoefte aan medewerkers in de bedrijfssector welzijn.

De aanvrager haalt daarnaast ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte 23 interviews met werkgevers in Noord-Nederland aan. De gespreksverslagen van deze interviews, die tussen 7 februari 2020 en 10 februari 2021 hebben plaatsgevonden, zijn opgenomen in het arbeidsmarktonderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies. De commissie merkt op dat twee van de respondenten werkzaam zijn voor dezelfde instantie. De aanvrager beschrijft dat de respondenten de trends en ontwikkelingen die de aanleiding vormen voor het ontwikkelen van de voorgenomen opleiding herkennen. Zij merken op dat de omvang en complexiteit van de maatschappelijke problematiek omtrent participatie en buutontwikkeling is toegenomen en dat de verantwoordelijkheid voor zorg en welzijn meer bij de gemeentes is komen te liggen. Respondenten zien daarom een waardevolle rol voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding, mits zij een onderscheidende en nauw afgebakende opleiding hebben gevolgd. Verschillende organisaties geven ook aan ruimte te zien in de arbeidsmarkt voor afgestudeerden op het niveau van een Associate degree.

De respondenten is tevens gevraagd om een schatting te geven van de kwantitatieve opscholingsbehoefte die er binnen hun organisatie bestaat. Van de negen respondenten uit de regio Leeuwarden hebben er vijf een schatting gegeven. Bij vier van deze respondenten bestaat er een opscholingsbehoefte van 13 tot 15 medewerkers in het totaal en bij één respondent bestaat er een opscholingsbehoefte van 10 tot 15 medewerkers per jaar.

De commissie is van mening dat de interviews blijk geven van een arbeidsmarktbehoefte die bestaat uit een opscholingsbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager heeft tevens acht intentieverklaringen aan het dossier toegevoegd waarin de ondertekenende werkveldpartijen aangeven dat zij van plan zijn medewerkers te motiveren de voorgenomen opleiding te volgen. De commissie neemt in het onderstaande enkel de vijf intentieverklaringen uit de regio Leeuwarden in overweging omdat deze naar de regionale arbeidsmarktbehoefte verwijzen die bij de voorgenomen opleiding van belang is. De intentieverklaringen zijn gebaseerd op een standaardtekst en zijn gedateerd tussen januari en februari 2021. Vier van de ondertekenaars noemen een verwacht aantal medewerkers binnen hun organisatie die zij jaarlijks denken te kunnen motiveren om de voorgenomen opleiding te volgen. Dit aantal komt neer op 31 tot 45 studenten per jaar. 25 tot 30 van deze potentiële studenten worden door een samenwerkingsverband in één intentieverklaring vermeld. De commissie merkt op dat meerdere partijen die betrokken zijn bij dit samenwerkingsverband ook behoren tot de geïnterviewde werkveldpartijen waarvan hierboven een schatting van de opscholingsbehoefte is gegeven. Een van de andere intentieverklaringen, die een schatting van 2 tot 5 studenten per jaar geeft, is ook getekend door een partij die behoort tot de geïnterviewde werkveldpartijen. Om deze reden telt de commissie deze aantallen niet op bij de opscholingsbehoefte die is besproken in de interviews met deze werkgevers. Dit inachtnemend is de commissie van mening dat de intentieverklaringen blijk geven van een arbeidsmarktbehoefte die bestaat uit een opscholingsbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Ten slotte beroept de aanvrager zich op een werkgeversenquête onder 36 werkgevers uit de regio. De respondenten zijn overwegend werkzaam als directieleden, managers en HR-medewerkers en zijn afkomstig uit een diversiteit aan relevante werkvelden. De respondenten is gevraagd of ze behoefte hebben aan medewerkers met de voorgenomen opleiding op Associate degree-niveau: 58% van de respondenten geeft aan behoefte te hebben. 28% van de respondenten zegt zeker afgestudeerden van de voorgenomen opleiding als werknemers te willen hebben. De resterende 72% geeft aan dat zij dit misschien wel zouden willen. De geënquêteerden is tevens gevraagd hoe veel medewerkers met de voorgenomen opleiding de respondenten in de komende jaren zouden willen aannemen. De respondenten hebben hierbij aangegeven in het totaal 28 tot 49 medewerkers met de voorgenomen opleiding te willen aannemen en een jaarlijkse behoefte van 17 tot 32 medewerkers te hebben. Tot slot is gevraagd hoe veel medewerkers de respondent (misschien) de opleiding zou willen laten volgen. De respondenten hebben hierbij aangegeven in totaal 41 tot 74 medewerkers en jaarlijks 31 tot 56 medewerkers te willen opscholen.

De commissie stelt vast dat een lijst van bedrijven waar de respondenten van zeggen dat zij er voor werken is opgenomen in het arbeidsmarktonderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies. Deze lijst is in meerdere gevallen niet specifiek genoeg voor de commissie om te bepalen om welke organisatie dit gaat. De commissie merkt tevens op dat sommige van de respondenten werken voor organisaties die tevens deel hebben genomen aan de interviews en/of een intentieverklaring hebben afgegeven. De commissie merkt ten slotte op dat de gegevens die ten grondslag liggen aan de resultaten niet beschikbaar zijn, waardoor onder meer de relatie tussen de totale en jaarlijkse behoeftes aan (opgeschoolde) medewerkers niet inzichtelijk is. Om deze reden kent de commissie minder gewicht toe aan deze bron. Dit inachtnemend concludeert de commissie dat de werkgeversenquête geringe blijk geeft aan een arbeidsmarktbehoefte die mede bestaat uit een opscholingsbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat dat de voorgenomen opleiding Participatie en Buurtontwikkeling beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte die mede bestaat uit een opscholingsbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: het boek 'Veenbrand: Smeulende kwesties in de welvarende samenleving' (2019) van Kim Putters, de rapporten 'Overall rapportage Sociaal domein 2015: Rondom de transitie' (2016) en 'de sociale staat van Nederland 2018' (2018) van het Sociaal en Cultureel Planbureau, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 'De waarde(n) van weten' (2015) van het ministerie van OCW, het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015) van de Sociaal Economische Raad, de brief 'Inwerkingtreding Wet invoering associate degree-opleiding' (6 oktober 2017) van de minister van OCW en het instemmingsbesluit van de minister van OCW met het advies van de CDHO aangaande de bekostiging van de nevenvestiging van de opleiding Coachen en Leidinggeven van Saxion Hogeschool (6 december 2018).

De commissie laat het boek 'Veenbrand: Smeulende kwesties in de welvarende samenleving' (2019) van Kim Putters buiten beschouwing in de onderstaande overweging omdat de aanvrager het boek niet bij het dossier heeft gevoegd.

De aanvrager stelt aan de hand van het rapport 'Overall rapportage Sociaal domein 2015: Rondom de transitie' (2016, p. 5) van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat er in het sociale domein grote veranderingen zijn voltrokken. Een voorbeeld hiervan is de decentralisatie van de uitvoering van de WMO 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet naar een gemeentelijk niveau. De aanvrager argumenteert dat de thema's participatie en buurtontwikkeling hierdoor steeds belangrijker zijn geworden. Tegelijkertijd blijkt aan de hand van het rapport 'de sociale staat van Nederland 2018' (2018, p. 59) van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat de maatschappelijke participatie van Nederlanders grotendeels stabiel is gebleven tussen 2008 en 2018. De commissie concludeert dat er regionale kennis nodig is op het gebied van maatschappelijke participatie en acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in deze behoefte kunnen voorzien.

De aanvrager beroept zich vervolgens op de Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 'De waarde(n) van weten' (2015, p. 53) van het ministerie van OCW, het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015, p. 80-2) van de Sociaal Economische Raad, de brief 'Inwerkingtreding Wet invoering associate degree-opleiding' (6 oktober 2017) van de minister van OCW en het instemmingsbesluit van de minister van OCW met het advies van de CDHO aangaande de bekostiging van de nevenvestiging van de opleiding Coachen en Leidinggeven van Saxion Hogeschool (6 december 2018) ter onderbouwing van de stelling dat functies op mbo-niveau complexer worden. De behoefte aan hoger opgeleiden neemt toe. Hierdoor bestaat er een wens vanuit de overheid en maatschappij om het aanbod aan Associate degrees te vergroten. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding aansluit bij de prioriteiten in het overheidsbeleid.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een maatschappelijke

behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Participatie en Buurtontwikkeling.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 12/04/2021 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van NHL Stenden Hogeschool om de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling in Leeuwarden aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De aanvrager acht de volgende opleidingen verwant aan de voorgenomen opleiding: de Associate degrees Sociaal Financiële Dienstverlening (Christelijke Hogeschool Windesheim, Hogeschool Inholland en Hogeschool Rotterdam), Sociaal Werk (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Social Work (Avans Hogeschool), Service, Welzijn en Zorg (NHL Stenden Hogeschool) en Sociaal Werk in de Zorg (Christelijke Hogeschool Ede, Christelijke Hogeschool Windesheim, Hanzehogeschool Groningen en Saxion Hogeschool).

De commissie is van mening dat van de voornoemde opleidingen de volgende sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de Associate degrees Sociaal Werk (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Social Work (Avans Hogeschool). De commissie acht deze opleidingen sterk verwant omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, omdat de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij hun studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden. De instroom van de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen.

Daarnaast is de commissie van mening dat de voornoemde opleidingen aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de Associate degrees Sociaal Financiële Dienstverlening (Christelijke Hogeschool Windesheim, Hogeschool Inholland en Hogeschool Rotterdam), Service, Welzijn en Zorg (NHL Stenden Hogeschool) en Sociaal Werk in de Zorg (Christelijke Hogeschool Ede, Christelijke Hogeschool Windesheim, Hanzehogeschool Groningen en Saxion Hogeschool). De commissie acht deze opleidingen aanverwant omdat zij raakvlakken vertonen met de voorgenomen opleiding, maar dat zij ofwel een andere instroomgroep bedienen, ofwel hun studenten voor andere beroepen opleiden, ofwel dat hun programma's niet substantieel overlappen met de voorgenomen opleiding. De commissie is verder van mening dat de nog niet gestarte opleiding Sociaal Financiële Dienstverlening van de Hogeschool Utrecht aanverwant is aan de voorgenomen opleiding, maar heeft de instroom van deze opleiding niet mee kunnen wegen in dit advies omdat de instroomgegevens van deze opleiding nog niet bekend zijn. De instroom van de aanverwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen.

De commissie heeft de instroom in verwante onbekostigde opleidingen niet meegenomen in de onderstaande overweging omdat de instroomgegevens van deze opleidingen niet bekend zijn.

Tabel 4. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'15-'16			'16-'17			'17-'18			'18-'19			'19-'20		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Ad Sociaal Werk (80140)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen							63		115	6		133	48		
Ad Social Work (80145)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch							7		74			78			
	Avans Hogeschool (07GR), Breda							36		83			80			
Ad Service, Welzijn & Zorg (80137)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Emmen							7	15	11		19	10			
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden							20		24		30	15			
Ad Sociaal Financiële Dienstverlening (80090)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle															8
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), 's-Gravenhage	51			48			24		28			48			
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam				8			20		16			24			
Ad Sociaal Werk in de Zorg (80120)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Dordrecht		25		41			39		61			51			
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede		20		16			47		55			64			
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere							14		38			26			
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	66			66			106	61	159	16	111	136	22		
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen															28
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede															7
Totaal Verwant		0	0	0	0	0	0	106	0	272	6	0	291	48		
Totaal Aanverwant		0	117	45	0	122	57	0	191	86	76	276	132	160	302	137
Totaal		0	117	45	0	122	57	0	297	86	76	548	138	160	593	185

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een schatting van de kwantitatieve vraag naar scholing onder werknemers en een enquête onder potentiële studenten. De aanvrager verwacht dat 55 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Leeuwarden heeft mogelijk enig negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod gezien de vestiging van de sterk verwante Associate degree-opleiding Service, Welzijn en Zorg (NHL Stenden Hogeschool) te Leeuwarden. De commissie merkt op dat de aanvrager niet heeft aangegeven of er wordt samengewerkt met regionale mbo opleidingen.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de hbo Associate degree Participatie en Buurtontwikkeling in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeziers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeziers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.